

Навчальна дисципліна:

Актуальні проблеми світового господарства і МЄВ

Вид навчально-методичного забезпечення:

Силабус курсу

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми:

«Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань:

29 Міжнародні відносини.

Спеціальність:

292 Міжнародні економічні відносини.

Дні занять та консультацій: за поточним розкладом

Рік навчання: I, **Семестр:** II

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Луцького національного технічного університету

Зелінська Ольга Миколаївна

Контактна інформація: zelinska-olga@ukr.net

Опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Актуальні проблеми світового господарства і МЕВ» є сформувати у студентів-магістрантів уявлення щодо гострих і актуальних проблем сучасного глобалізованого світового господарства і особливостей прояву в ньому головних форм міжнародних економічних відносин, розкрити причини виникнення таких проблем і дослідити ставлення до них з боку держав – головних суб'єктів глобалізованої системи світогосподарських зв'язків.

Основні завдання вивчення дисципліни – закріплення студентами знань із сутності актуальних проблем глобального економічного розвитку; – визначення тенденцій та пріоритетів у розвитку складових світового господарства і міжнародних економічних відносин; – оцінка впливу проблем, що існують у світовому господарстві та міжнародних економічних відносинах, на сучасні світогосподарські процеси і розвиток країн світу різних типів соціально-економічного розвитку; – аналітичний розгляд можливих шляхів подолання існуючих проблем у розвитку світового господарства та МЕВ.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: основні поняття і категорій теорії міжнародних відносин, розуміти еволюцію міжнародних відносин, історію світової та української дипломатії; основні події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти: визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні, екологічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів; демонструвати знання про природу та характер розвитку та взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях; аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації.

Дисципліна «Актуальні проблеми світового господарства і МЕВ» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність виявляти та вирішувати проблеми, розв'язувати складні задачі, генерувати нові нові ідеї у процесі навчання та проведенні комплексних досліджень із застосуванням новітніх інноваційних технологій у сфері міжнародних економічних відносин.

Фахові компетентності

Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

Здатність проводити дослідження з актуальних проблем міжнародних економічних відносин.

Здатність інтерпретувати результати міжнародної діяльності і тенденції розвитку міжнародних економічних відносин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

Володіти методикою аналізу моделювання та прогнозування соціальних та економічних явищ і процесів на різних рівнях управління.

Розраховувати та оцінювати показники розвитку зовнішньої торгівлі держав, ефективність експортно/імпоротної діяльності їх суб'єктів, й, у цілому, обсяги та динаміку міжнародної торгівлі. Здійснювати митне оформлення товарів.

Демонструвати знання про природу та характер розвитку та взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності досягнення суспільства.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 «Теоретичні аспекти розвитку глобалізаційних процесів».

– навчального модуля № 2 «Особливості прояву світового розвитку».

Кожен з модулів є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якого передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
1	2	3	4
2 / 2	1. Проблеми сучасної трансформації міжнародних відносин	Розуміти сутність сучасних глобальних економічних трансформацій і концепцій стратегії світової економіки. Знати особливості міжнародного поділу виробничого процесу та трансформації товарного виробництва і його факторів. Вміти пояснити зміну економічної ролі держави і державної економічної політики під впливом глобалізації світогосподарських зв'язків.	Тести, питання, тези
2 / 2	2. Неоліберальна модель глобалізації	Розуміти суть ліберальної доктрини як мейн стриму сучасної економічної науки. «Ліберальна глобалізація» – особливий характер американської глобалізації, навязуваної світові. «Ліберальна глобалізація» – форма американської державності, механізм посилення американського політичного порядку. Характеризувати поширення глобального неоліберального порядку в 90-ті рр. XX ст. Концепція неолібералізму: соціально-політичні питання за державою, економіка – за ринком. Обґрунтувати роль Світової організації торгівлі в процесі поширення глобального неолібералізму.	Тести, питання,
2 / 2	3. Постіндустріальність світу	Демонструвати знання про формування, трансформацію і розвиток глобальної постіндустріальної економіки. Криза індустріальної цивілізації, ознаки цивілізації постіндустріальної. Розуміти причини переходу до постіндустріальної епохи, цивілізації якісними змінами, трансформаціями у світовій економіці.	Тести, питання
2 / 2	4. Формування нової політичної структури світу	Знати особливості державності XX ст.: здатність держави, групи держав впливати на створення, формування світоустрою. Зміна простору поля відповідальності державності. Повсюдність державності; поширення державності по всій планеті. Геоєдність державності, її здатність до дієвої присутності в будь-якій точці земної кулі – геоїду.	Тести, питання
2 / 2	5. Глобальний парадокс. Фінансова глобалізація	Розуміти безальтернативність глобальної перспективи і стратегічної мети розвитку людства. Трактують невизначеність і нестабільність в умовах глобального світового розвитку: великі і глобальні суперечності. Конфлікти гегемонії і експансії, територіальні претензії тощо. Безальтернативність глобальної інтеграції і глобального співробітництва як механізмів "зняття" парадоксальності глобалізації.	Тести, питання
2 / 2	6. Стабілізація світового розвитку	Трактувати концепції стабільного, стійкого розвитку глобалізованого світового господарства. Стабілізуючі і дестабілізуючі фактори в другій половині XX ст. Усвідомлювати вплив на світовий розвиток змагання та боротьби двох систем. Розуміти важливість міжнародної координації макроекономічної політики в управлінні діловими циклами.	Тести, питання

2 / 2	7. Держава в глобалізованому світовому господарстві	Характеризувати нову модель класифікації країн як суб'єктів глобалізованого світового господарства: розвинені країни, країни розвитку, країни "без розвитку". Концепція "наздоганяючого розвитку" країн "запізнілої" індустріалізації. Загострення структурних криз під тиском і патронатом МВФ. Поступки провідних економічних держав-членів СОТ щодо визнання проблем та інтересів країн "наздоганяючого розвитку". Вміти пояснювати концепції гомогенізації глобалізованого світу як тенденції в його розвитку.	Тести, питання
1 / 1	8. Інституційний устрій світової економіки. Теоретичні аспекти	Розуміти витоки інституціоналізму, а саме німецька історична школа, її особливості. Старий інституціоналізм, його характеристики: заперечення принципу оптимізації, заперечення методологічного індивідуалізму, обмеження головного завдання економічної науки "розумінням" функціонуванням господарства, заперечення підходу до економіки як до врівноваженої системи, схвальне, доброзичливе ставлення до державного втручання в ринкову економіку. Старий інституціоналізм в сучасних умовах.	Тести, питання

Літературні джерела

Основні

1. Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин [Текст]: колективна монографія / О.В. Баула, Т.М. Вісина, В.В.Вісин, Н.М. Галазюк, О.В. Журавльов, О.М. Зелінська, О.Я. Кравчук, П.Я. Кравчук, Л.В. Корольчук, О.М. Лютак, Л.В. Савош, О.А. Урбан. – Луцьк: Вежа Друк, 2017. – 317с.
2. Гальчинський А.С. Економічна методологія. Логіка оновлення. – К., 2010.
3. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація). За ред. А.А.Мазаракі. – К., 2010.
4. Історія економічних учень. За ред. Базилевича В.Д. – К., 2004.
5. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2007. – 676 с.
6. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С. та ін. Міжнародна економіка: Навч. посібник. - Видання 2-ге перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2008. -1118 с.
7. Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 672 с.
8. Козик В.В., Панкова Л.А., Григр'єв О.Ю., Босак А.О. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Вікар, 2006. – 589с.
9. Козик В.В., Панькова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посібник. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2009. – 406 с. - («Вища освіта XXI століття»).
10. Крилова Н.В. Міжнародна торгівля: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 365 с. - («Вища освіта XXI століття»).
11. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2007. – 204 с.
12. Міжнародна економіка: Навч. посібник / Кравчук О.Я., Божидарнік Т.В., Савош Л.В. та ін.; - Луцьк: Редакційно-видавничий відділ ЛНТУ, 2010. -420с.
13. Міжнародна економіка: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / А.М. Поручник, Я.М. Сторлярчук, О.Д. Павловська та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2008. – 160 с.
14. Міжнародна економіка: Підручник / А.П. Румянцев, Г.Н. Климко, В.В. Рокоча та ін.; За ред. А.П. Румянцева. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 449 с. - («Вища освіта XXI століття»).
15. Міжнародні економічні відносини: Історія міжнар. екон. відносин: Підручник для студентів екон. вузів і факультетів / А.С. Філіпенко та ін. - К., 2007.
16. Міжнародні ринки ресурсів: Навчальний посібник / А.Б. Яценко, Я.А. Дубинюк, Т.В. Марена, К.С. Мітюшкіна. Під загальною ред. проф. Ю.В. Макогона. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 194 с.
17. Нікітіна М.Г. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: просторові аспекти розвитку: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2010. – 192 с.

18. Новицький В.Є. Міжнародна торгівля: Навч. посібник. – К.: Зовнішня торгівля, Ельга, 2007. – 264 с.

Додаткові

19. Основи міжнародної торгівлі: Навчальний посібник / За редакцією проф. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвнної, К.І. Ржепішевського. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 656 с.

20. Рогач О.І. Міжнародні інвестиції: Теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій: Підручник. – К.: Либідь, 2005. – 720 с.

21. Романчиков В.І., Романенко І.О. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 256 с.

22. Румянцев А.П., Башинська А.І., Корнілова І.М., Коваленко Ю.В. Міжнародна торгівля: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 376 с.

23. Румянцев А.П., Коваленко Ю.О. Міжнародна економіка: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

24. Румянцев А.П., Коваленко Ю.О. Світовий ринок послуг: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 456с.

25. Савельєв Є.В. Європейська інтеграція і маркетинг. Наукові нариси. – Тернопіль: Карт-бланш, 2009. – 482 с.

26. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підручник для магістрантів з міжнародної економіки і державної служби. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 504 с.

27. Сапич В.І., Сапич Н.М. Міжнародна економіка: Практикум: Навчальний посібник. – Суми: ВТД «Універсальна книга», 2003. – 159 с.

28. Світова економіка: Підручник / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. – К.: Либідь, 2007. – 640 с.

29. Світовий бізнес: Навчальний посібник. / За редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП «Рута», 2008. – 498 с.

30. Семенов Г.А., Панкова М.О., Семенов А.Г. Міжнародні економічні відносини: аналіз стану, реалії і проблеми: Навчальний посібник. – Видання друге, перероблене і доповнене. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 232 с.

Інформаційні ресурси

www.president.gov.ua – офіційний сайт Президента України

www.rada.gov.ua – офіційний сайт Верховної Ради України

www.ac-rada.gov.ua – офіційний сайт Рахункової палати України

www.kmu.gov.ua – офіційний сайт Кабінету міністрів України

www.unctad.org — Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД).

www.wto.org — Світова організація торгівлі (WTO).

www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm — Щорічне видання Світової організації торгівлі.

www.me.gov.ua — Міністерство економіки України.

Політика оцінювання

– Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

– Політика щодо академічної доброчесності:

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

– Політика щодо відвідування:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно, індивідуальні завдання (тези)	40
Модуль 1 (теми 1-4) – комплексна контрольна робота	30
Модуль 2 (теми 5-8) – комплексна контрольна робота	30
Залік (теми 1-8) – тести, завдання, тези	60

шкала оцінювання студентів:

Сума балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90-100	A (Бездоганна підготовка в широкому контексті)	Відмінно	зараховано
82-89	B (Повні знання, міцні вміння)	Добре	
74-81	C (Хороші знання та вміння)	Добре	
64-73	D (Задовільні знання, стереотипні вміння)	Задовільно	
60-63	E (Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах)	Задовільно	
35-59	FX (Слабкі знання, відсутність умінь)	Незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F (Слабкі знання, відсутність умінь)	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни